

Spremembe in najpomembnejše zahteve v KOPOP

Kmetijska gospodarstva ob oddaji zbirne vloge lahko uveljavljajo tudi operacije in zahteve za ukrep kmetijsko-okoljska-podnebna plačila (ukrep KOPOP).

Marinka Korošec, KGZS

marinka.korosec@kgzs.si

Operacije in zahteve v ukrepu KOPOP tudi v letu 2018 prinašajo nekaj novosti, popravkov, dopolnitev in sprememb. V nadaljevanju vam želimo na kratko predstaviti največje in najpomembnejše spremembe in novosti ter vas opozoriti na nekatere pomembne zahteve, ki jih morate izpolnjevati.

Omejen vstop v letu 2018

V letu 2018 ni mogoče vstopiti v vse operacije in zahteve ukrepa KOPOP. Možen je vstop v naslednje operacije:

- Posebni traviščni habitati,
- Traviščni habitati metuljev,
- Habitati ptic vlažnih ekstenzivnih travnikov,
- Steljniki,
- Vodni viri,
- Ohranjanje habitatov strmih travnikov,
- Grbinasti travniki,
- Reja domačih živali na območju pojavljanja velikih zveri,
- Planinska paša,
- Visokodebelni travniški sadovnjaki,
- Ohranjanje mejic,
- Ohranjanje rastlinskih genskih virov, ki jim grozi genska erozija.

V letu 2018 lahko v vse zgoraj navedene operacije vstopijo kmetijska gospodarstva (KMG), ki do sedaj še niso uveljavljala nobene operacije ukrepa KOPOP, ob tem da morajo izpolniti pogoje upravičenosti (vstopne pogoje), in tudi KMG, ki so vstopila v KOPOP že v preteklih letih in želijo na novo uveljavljati še dodatne operacije na svojem KMG.

Nadaljevanje in možnost širitve obveznosti

Vsi, ki so ukrep KOPOP v letu 2017 že izvajali, morajo nadaljevati svoje prevzete obveznosti iz let 2015 in/ali 2016 in/ali 2017. KMG, ki so že iz preteklih let vključena v KOPOP, lahko poleg nadaljevanja prevzetih obveznosti:

- svoje obveznosti razširijo do 20 % ali za 2 hektarja in nadaljujejo svojo prevzeto obveznost iz let 2015 in/ ali 2016 in/ali 2017,
- se vključijo tudi v nove, dodatne operacije in zahteve, v katere je vstop mogoč v letu 2018, če jim razmere na njihovem KMG to omogočajo.

Nov vstop v operacije ukrepa KOPOP

V posamezne operacije ukrepa KOPOP lahko na novo vstopi KMG, ki izpolnjujejo naslednje vstopne pogoje:

- KMG obsega najmanj 1 ha kmetijskih površin v obdelavi, vendar ni nujno, da so vse površine vključene v ukrep KOPOP,

- KMG mora biti vpisano v register kmetijskih gospodarstev (RKG),
- nosilec ali član KMG mora imeti najkasneje do 5. maja 2018 opravljen 6-urni program usposabljanja s področja kmetijsko okoljskih in kmetijsko-podnebnih vsebin (predhodna usposabljanja); tisti, ki so predhodno usposabljanje opravili že v preteklih letih, v ukrep KOPOP pa v teh letih niso vstopili, imajo obveznost predhodnega usposabljanja opravljeno in jim v letošnjem letu tega usposabljanja ni treba opravljati ponovno,
- izdelan mora imeti program aktivnosti (PA) kmetijskega gospodarstva, ki ga pripravijo skupaj z izbranimi kmetijskimi svetovalci pred oddajo zbirne vloge.

Vsa kmetijska gospodarstva, ki boste v letu 2018 izvajala eno ali več operacij KOPOP, morate te operacije izvajati v skladu s predpisanimi pogoji. Z namenom, da se izognete sankcijam, pa vas želimo opozoriti še posebej na naslednje zahteve:

- Urediti morate površine v RKG v skladu z dejanskim stanjem v naravi (prijaviti površine, ki so namenjene kmetijski rabi in so v uporabi določenega kmetijskega gospodarstva), javiti vse spremembe, ki so se zgodile na površinah KMG in/ali v registrih, v katerih so podatki o površinah/živalih.
- Opraviti morate 4-urno redno usposabljanje, najkasneje do 20. decembra 2018.
- Voditi morate vse predpisane evidence (evidence o vseh delovnih opravilih, evidenca o uporabi gnojil na KMG – zbirnik, evidenca o uporabi fitofarmaceutskih sredstev na KMG – zbirnik, evidenca uporabe organskih in mineralnih gnojil, podatki o uporabi fitofarmaceutskih sredstev pri ukrepu KOPOP) na predpisanih obrazcih, ki so dostopni na spletni strani KGZS (vse o Zbirnih vlogah 2018) in tudi na spletnih straneh MKGP in ARSKTRP (zbirna vloga 2018 ... od A do Ž).
- Na KMG morate hraniti račune o nakupu gnojil, fitofarmaceutskih sredstev, semen/sadik avtohtonih in tradicionalnih sort, podlag sadnega drevja, deklaracije, izjave o opravljenih strojnih storitvah ipd..
- Program aktivnosti morate imeti v letošnjem letu izdelan vsi, ki na novo vstopate v KOPOP, in dopolnjen vsi tisti, ki boste razširili svoje obveznosti na nove operacije ali dodali nove GERK-e (razširili obveznosti znotraj določene operacije ali zahteve na več površin). Program aktivnosti mora biti izdelan ali dopolnjen najpozneje na dan oddaje zahtevka za ukrep KOPOP.
- Vsi, ki na novo vstopate v KOPOP v letu 2018 ali dodajate v letu 2018 nove GERK-e, morate za vse nove GERK-e, ki jih gnojite z mineralnimi gnojili, ob izdelavi programa aktivnosti (PA) svetovalcu predložiti tudi analizo tal in gnojilni načrt. Gnojilni načrti mora biti petleten in narejen na podlagi veljavne analize tal ter vključuje podatke o vsebnosti P, K in organske snovi (za trajno travinje analiza tal na organsko snov ni potrebna). Kot veljavna analiza je analiza tal izdelana od 1. januarja 2016 dalje. Petletni gnojilni načrt mora biti narejen za posamezen GERK in ustrezno kmetijsko rastlino. Vsi upravičenci morajo ob oddaji zbirne vloge oddati tudi analizo tal in gnojilni načrt kot skenogram ali kopije poslati v fizični obliki na Agencijo.
- Vsi, ki ste v KOPOP vstopili v letih 2015 ali 2016, morate do konca leta 2018 (do 31. decembra 2018) uporabiti storitev svetovanja.

Operacija Posebni traviščni habitati (HAB)

Pri operaciji Posebni traviščni habitati (HAB) se z letom 2018 spreminja zahtevana obtežba (z 0,2–1,5 na 0–1,5 GVŽ travojedih živali/ha).

Pri kombinaciji operacij TRZ_I in TRZ_II z operacijo HAB se zniža tudi povprečna letna obtežba na 0 do 1,5 GVŽ travojedih živali na hektar kmetijskih površin.

Pri zahtevi HAB_KOS se v odvisnosti od območja uvaja pet datumov prepovedi rabe v razponu od 20. maja do 30. junija tekočega leta in z letom 2018 se uvaja tudi višje plačilo za to zahtevo za mokrotne travnike.

Mokrotni travniki bodo do dodatno višjega plačila upravičeni tudi pri zahtevi HAB_ORGG, če ne bodo gnojeni.

Novi vstopi v operacijo HAB na območjih mokrotnih travnikov pa bodo od leta 2018 mogoči pod pogoji, ki so določena za mokrotne travnike.

Informacije o tem, na katerem območju HAB ležijo GERK-i vašega KMG in za katere mokrotne travnike je mogoče uveljavljati plačila, lahko poiščete na spletnem pregledovalniku (GERK/RABA – <http://rkg.gov.si/GERK/WebViewer/>) ali pri kmetijskih svetovalcih na izpostavah kmetijsko-gozdarskih zavodov.

Operacija ohranjanje mejic (KRA_MEJ)

Pri operaciji KRA_MEJ je v letu 2018 posodobljen sloj mejic, spremenjena je tudi definicija mejic: Mejica je vsaj 10 metrov dolga in pri krošnji največ 20 metrov široka strnjena in samostojna linija lesne vegetacije drevja oziroma grmičevja, ki ni gozdni rob ali del zaraščajoče se površine in ni del GERK-a ter služi namenu razmejevanja, pri čemer je znotraj vsakih 10 metrov mejice dopustna ena vrzel, ki ne sme biti večja od 3 metrov.

Pri uveljavljanju zahteve za KRA_MEJ želimo opozoriti vlagatelje, da naj bodo pozorni za vsako mejico, ki jo uveljavljajo, da v naravi res obstaja (da ni bila že v preteklih letih odstranjena) in da izpolnjuje pogoje za mejico – leži neposredno ob upravičeni površini (med mejico in npr. travnikom ne sme biti vodotokov, poti ...).

Operacija reja lokalnih pasem, ki jim grozi prenehanje reje (GEN_PAS)

Pri operaciji Reja lokalnih pasem, ki jim grozi prenehanje reje, je potrebno upoštevati, da morajo biti živali avtohtonih in tradicionalnih pasem vpisane v izvorno rodovniško knjigo, rodovniško knjigo oz. registre ali evidence porekel. ARSKTRP podatke o vpisu za govedo in konje preverja glede na stanje na dan 1. februar 2018, za prašiče, ovce, koze in kokoši pa glede na stanje en dan pred oddajo ZV za leto 2018. V primeru izločitev živali med letom zaradi pogina, prodaje ... je potrebno izločitve in nadomestitve živali sporočiti na Agencijo v desetih delovnih dneh.

Pridelava avtohtonih in tradicionalnih sort kmetijskih rastlin (GEN_SOR)

Pri operaciji Pridelava avtohtonih in tradicionalnih sort kmetijskih rastlin (GEN_SOR) morajo na KMG, razen za trajne nasade, ki so bili vzpostavljeni pred letom vstopa v operacijo, hraniti račune, s katerih mora biti razviden nakup semena oz. sadik avtohtonih ali tradicionalnih sort kmetijskih rastlin, in uradne etikete ali etikete oz. potrdila dobavitelja, s katerimi so opremljena ta semena oz. sadike ob nakupu. KMG mora hraniti račun o nakupu semena oz. sadik ali vsa prej naštetá dokazila o prvem nakupu semena oz. sadik in kopije zbirnih vlog, iz katerih mora biti razvidno, da se je v letih od prvega nakupa semena ta sorta pridelovala na KMG, če se uporablja lastno pridelano seme oz. sadike.

Pridelavo semenskega materiala avtohtonih in tradicionalnih sort kmetijskih rastlin (GEN_SEME) mora kmetijsko gospodarstvo vpisati v Register dobaviteljev semenskega materiala kmetijskih rastlin (SEME-register) do 23. februarja 2018.

Na kratko smo zajeli le največje spremembe ukrepa KOPOP. Predlagamo, da se glede vsebine sprememb posameznih operacij in zahtev ukrepa KOPOP, v katere je vključeno posamezno KMG, informirate še pri kmetijskih svetovalcih in na več kot 60 usposabljanjih (inštruktažah), ki bodo v februarju izvedena po vsej Sloveniji.